

Procesvoorstel participatie 'Positieve gezondheid in het huishouden'

A. het exacte onderwerp en de speelruimte van de participatie

De participatie gaat over huishoudelijke ondersteuning vanuit de Wmo. Deze ondersteuning is bedoeld voor mensen die moeite hebben om zelf hun huishouden te doen. Nu krijgen deze mensen vanuit de Wmo een hulp die huishoudelijke taken overneemt. Zo blijft hun huis schoon en leefbaar waardoor zij zelfstandig thuis kunnen blijven wonen. De gemeente is verantwoordelijk om huishoudelijke ondersteuning goed te regelen.

Hoe is het nu?

De vraag naar huishoudelijke hulp is afgelopen jaren flink toegenomen¹. Dit komt door de vergrijzing en het abonnementstarief in de Wmo. Huishoudelijke hulp vanuit de Wmo biedt een voordelig alternatief voor particuliere hulp. Ook is het steeds lastiger om personeel te vinden voor dit werk. De gemeente en aanbieders hebben daarom moeite om iedereen te helpen.

Waar willen we naartoe?

De vraag naar huishoudelijke hulp zal in de toekomst verder groeien. Huishoudelijke hulp moet veranderen om mensen die het nodig hebben te kunnen blijven helpen. Daarom willen we beter gaan kijken naar wat mensen zelf nog kunnen als zij hulp vragen. De nieuwe hulp zal zich richten op zelfstandigheid, in plaats van de taken altijd over te nemen.

Door het huishouden zelfstandiger te doen blijven mensen langer vitaal door de beweging die dit met zich meebrengt. Vitaliteit is ook belangrijk om te kunnen blijven genieten van de leuke dingen in het leven. Deze verandering is vooral belangrijk om huishoudelijke hulp beschikbaar te houden voor de mensen die echt niet zonder kunnen.

De bedoeling is om deze visie te verwerken in de inkoopprocedure voor nieuwe huishoudelijke ondersteuning die voor 1-11-2025 afgerond moet zijn. Hiervoor moet eerst een nieuw beleidskader worden vastgesteld.

Inwonersparticipatie:

In dit procesvoorstel, waarin we een aanpak voor participatie beschrijven, geven we aan hoe we inwoners en maatschappelijke partners gaan informeren over de beleidsvoornemens op het gebied van huishoudelijke ondersteuning. En hoe we hen gaan vragen mee te denken over hoe de toekomst van de huishoudelijke ondersteuning vorm moet krijgen. Deze input nemen we mee in het geven van concrete invulling aan acties en maatregelen ten aanzien van de beleidsvoornemens voor huishoudelijke ondersteuning.

Onderwerpen van participatie:

- Inwoners en partners informeren over de toename van het gebruik van Wmo, dat deze toename niet ongelimiteerd kan zijn en het beleid daarom gaat veranderen.
- Inwoners consulteren over hoe zij later willen zorgen voor een schoon huis als zelf doen lastiger wordt.

¹ [Kwart meer gebruik Hulp bij het huishouden via Wmo dan in 2019 | CBS](#)

- Inwoners, aanbieders en partners consulteren over manieren hoe we inwoners kunnen ondersteunen bij het langer zelf doen van huishoudelijke taken.

B. het doel van de participatie

Draagvlak verkennen:

Om de Wmo toegankelijk te houden moeten we de huishoudelijke ondersteuning anders inrichten. Dit heeft gevolgen voor de inwoners van Zoetermeer en de dienstverlening die ze van de gemeente kunnen verwachten. We willen inwoners hier vroegtijdig over informeren om hen voor te bereiden en draagvlak te verkennen voor het nieuwe gedachtegoed.

Kwaliteit van het beleid en plannen vergroten:

Ideeën vanuit de samenleving kunnen gebruikt worden om de kwaliteit van het beleid rondom de huishoudelijke ondersteuning te vergroten. Om de uitvoerbaarheid van de plannen te waarborgen, zullen ook aanbieders van huishoudelijke ondersteuning in dit gesprek worden betrokken.

Bewustwording creëren en creativiteit uit de stad aanboren om een zo goed mogelijke inhoud te krijgen bij het vormen van beleid:

De gemeente presenteert niet 'de' oplossing voor de uitdagingen die er zijn binnen de huishoudelijke ondersteuning. We laten juist ruimte aan de stad om over de uitdagingen na te denken en ook op de eigen verantwoordelijkheid te reflecteren. Zo kan er bewustwording worden gecreëerd. En kunnen er vanuit de stad creatieve ideeën komen die mee kunnen worden genomen in de verdere uitwerking van het beleid.

C. de schaal waarop de participatie speelt

Het gaat om participatie op stedelijk niveau, want huishoudelijke ondersteuning vanuit de Wmo wordt ook stedelijk aangeboden.

D. wie zijn er participatiegerechtigd

In het participatietraject willen we met de volgende groepen in gesprek:

Groepen inwoners:

- We gaan groepen inwoners informeren en consulteren. Het gaat om mensen die nu en in de toekomst gebruik (gaan) maken van de Wmo, zoals ouderen en deelnemers aan activiteiten van inZet.
- We informeren inwoners dat de huishoudelijke ondersteuning gaat veranderen om de Wmo toegankelijk te houden.
- We consulteren inwoners over redenen waarom zij in de toekomst ondersteuning nodig zouden kunnen hebben, en wat zou helpen om het langer zelfstandig te kunnen doen.

Aanbieders van huishoudelijke ondersteuning:

- We gaan aanbieders van huishoudelijke ondersteuning informeren en consulteren. Het gaat om aanbieders die al actief zijn in Zoetermeer en aanbieders die geïnteresseerd zijn om in de toekomst in Zoetermeer actief te worden.
- We informeren aanbieders dat de huishoudelijke ondersteuning gaat veranderen om de Wmo toegankelijk te houden.
- We consulteren aanbieders hoe we huishoudelijke ondersteuning uitvoerbaar kunnen houden, met specifieke aandacht voor ondersteuning van zelfstandigheid van inwoners.
- We consulteren aanbieders tegen welke voorwaarden zij innovatieve dienstverlening kunnen leveren, en welke innovatieve ideeën ze zelf hebben voor de uitvoering.

Ouderen- en cliëntorganisaties:

- We gaan ouderen- en cliëntorganisaties informeren en consulteren. Denk hierbij aan de ouderenbonden.
- We informeren deze organisaties dat de huishoudelijke ondersteuning gaat veranderen om de Wmo toegankelijk te houden.
- Deze organisaties hebben een belangrijke rol om met hun achterban in gesprek te gaan over de toekomst van de Wmo. De feedback die wordt opgehaald kan daarna ter consultatie met de gemeente worden besproken.

Maatschappelijke partners:

- We gaan maatschappelijke partners (o.a. inZet) van de gemeente informeren en consulteren.
- We informeren onze partners dat de huishoudelijke ondersteuning gaat veranderen om de Wmo toegankelijk te houden.
- Vaak ervaren inwoners die een beroep doen op de Wmo beperkingen op meerdere levensgebieden. We willen onze partners consulteren hoe we kunnen samenwerken om de zelfstandigheid van inwoners zo goed mogelijk te stimuleren in hun zelfstandigheid.

Adviesraad sociaal domein Zoetermeer:

- We gaan de ASD informeren en consulteren.
- We informeren de ASD over de nieuwe visie op huishoudelijke ondersteuning en consulteren de ASD in hun rol als adviserend orgaan van het college.

Vereniging Gezondheidsregio Zoetermeer ([Zoetermeer2025](#)):

- We gaan Zoetermeer2025 informeren en consulteren.
- Zoetermeer2025 is een samenwerking tussen zorgverzekeraars, zorgorganisaties en de gemeente. Zoetermeer2025 zet in op het verspreiden van het gedachtegoed van [positieve gezondheid](#). We informeren Zoetermeer2025 over onze beleidsvoornemens en sluiten aan op de activiteiten rondom positieve gezondheid die al worden georganiseerd door Zoetermeer2025.
- Huishoudelijke ondersteuning is een van de vele facetten van de Zoetermeerse zorgketen. Samenhang in de zorgketen is belangrijk om inwoners zo effectief mogelijk te ondersteunen. We gaan Zoetermeer2025 consulteren hoe we dit gezamenlijk goed vorm kunnen geven.

E. het niveau van de participatie

Gekozen wordt voor de volgende twee niveaus van participatie:

1. Informeren

- Informeren van inwoners en partners over de beleidsvoornemens op het gebied van huishoudelijke ondersteuning om inwoners voor te bereiden en draagvlak te verkennen.
- Informeren van inwoners en partners over de doelen die we als gemeente nastreven.

2. Consulteren (om advies vragen)

- Het beleid naderen invulling te geven door:
 - Consulteren (ophalen) hoe inwoners aankijken tegen de uitdagingen binnen de Wmo. En hoe zij straks aankijken tegen hun eigen huishouden als ze ouder worden en misschien met beperkingen te maken krijgen.
 - Goede ideeën, wensen en zorgen ophalen die inwoners hebben.

F. Aanpak van het participatieproces

We gaan het participatieproces op een nieuwe manier vormgeven. We gaan niet een standaard presentatie houden voor zaaltjes om ons beleid te 'verkopen'. We worden binnen de Wmo geconfronteerd met uitdagingen die spelen op landelijk niveau en die niet alleen door de gemeente kunnen worden opgelost.

We brengen daarom met een korte film in beeld welke uitdagingen er zijn. Dit wordt in de film uitgelegd door middel van interviews met inwoners. De film sluit af met de vraag: *wat is voor u belangrijk om krachtig oud te worden en hoe kan u daarbij worden geholpen?* Daarna volgt een gesprek met deelnemers waarin de participatieonderwerpen worden behandeld.

In een 'roadtour' gaan we met de film langs verschillende groepen inwoners en organisaties om verschillende perspectieven te krijgen op de getoonde uitdagingen en de toekomst van huishoudelijke ondersteuning. Dit kan worden meegenomen in de verdere invulling van de beleidsplannen. Tevens willen we met deze film en de gesprekken bewustwording creëren onder inwoners voor de uitdagingen binnen de Wmo, de noodzaak om te veranderen en de verschuiving naar zelf blijven doen.

Naast de roadtour zetten we ook het digitale participatieplatform Doe Mee in om een zo breed mogelijk publiek te bereiken.

Planning

Na vaststelling van het participatievoorstel door de raad willen we het participatievoorstel uitvoeren en de resultaten verwerkt hebben voor het einde van het zomerreces (25-8-2024).